

आभियान

साप्ताहिक

ABHIYAN WEEKLY

Devendrachudal@gmail.com

तर्फ : ४१ / अंक : २ / २०८० साउन १२ ज्येष्ठ शुक्रबार / July. 28, 2023 / कूल्य रु. १०/-

ओलीलाई हानेको
दुँगा दाहाल तिरै फर्कियो

काठमाडौं। कुनै समयमा नेकपा एमालेका अध्यक्ष केपी ओलीलाई माओवादी केन्द्रको नेताहरूले हानेको दुँगा अहिले माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री पुष्टकमल दाहाल तरफ नै फर्किएको छ। अध्यक्ष ओली प्रधानमन्त्री भएको बेला पशुपतिनाथमा भएको जलहारी काण्डको जिम्मेवारी ओलीले लिनु पर्दै भन्दै माओवादी केन्द्रका सांसद माधव सापकोटाले संसदमा प्रश्न उठाएका थिए। अहिले दाहाल प्रधानमन्त्री रहेका बेला नेपालको इतिहासमै सबैभन्दा तुलो सुन तस्करी काण्ड भएको छ। त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलबाट एकै दिनमा १०० केजी भन्दा बढी सुन भन्सार कार्यालयबाट जाँचपास भएर बाहिर निसिकै पछि सुन पक्राउ परेको छ। केत्यस काण्डको जिम्मेवारी प्रधानमन्त्री भएका हुनाले दाहालले

»» बाँकी ८ पेजमा

हालीलाई www.abhiyanweekly.com.np मा पनि पढ्न सकिन्छ।

माधव नेपाल देउवा र दाहालको चाकडीमा व्यस्त

काठमाडौं। सत्ता गठबन्धनमा रहेको नेकपा एकीकृत समाजवादीका अध्यक्ष माधव कुमार नेपालले अहिले को सत्ता गठबन्धनलाई दुटाउने षड्यन्त्र भईरहेको बताएका छन्। तर अध्यक्ष नेपालले गठबन्धन दुटाउने षड्यन्त्र को बाट भईरहेको छ भन्ने प्राप्त खुलाउन सकेका छैनन्।

नेकपा एकीकृत समाजवादी पार्टीको जन्मनै षड्यन्त्रमूलक ढाँगले भएको थिए। नेकपा एमालेले पार्टीको नीति र निर्देशनको उल्लंघन गरेको भन्दै माधव नेपाल सहितका तत्कालिन १४ जना सासदलाई पार्टीबाट कारबाही गर्दै उनीहरूको सांसद पद खाली भएको सूचना जारी गर्न तत्कालिन सभामुख अनिन्प्रसाद सापकोटालाई पत्र पठाएको भएपनि सभामुख सापकोटालाले उनीहरूमाथि कुनै कारबाही नगरि पत्र तै चुप्चाप राखेका र काग्रेस, माओवादी र माधव नेपालको सल्लाहमा तत्कालिन प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवाले दल विभाजन सञ्चय्य

»» बाँकी ८ पेजमा

किन विदेशिदैष्टन विद्यार्थी ?

काठमाडौं। दिनहुँ विद्यार्थीहरू विदेशीमे त्रम भन बढेर गएको छ। सरकारले नो अब्जेक्शन लेटर दिन बन्द गर्दा विद्यार्थीले विद्रोह नै गरिएदै। सरकारले रोक्न सकेन। १२ पास हुनासाथ विद्यार्थीहरू थप अध्ययन, रोजगारीको खोजीमा विदेशीने यही रफ्तार रहेन हो भने देशको भविष्य के होला ?

यस विषयमा पार्टीपिच्छेका विद्यार्थी संगठन, अभिभावक संगठन, शिक्षा र बुद्धिजीवी संगठन कसैले पानि बोलेका छैनन्। युवा विद्यार्थीलाई नेपालमै उच्चशिक्षा र रोजगारी दिलाउने संगठित र साफा प्रयास हुन नसक्नु देशकै लागि दुर्भाग्य हो।

»» बाँकी ८ पेजमा

सुन काण्ड सानालाई ऐन ठुलालाई चैन

काठमाडौं। माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्टकमल दाहाल प्रधानमन्त्री बनेको ८ महिना पुन लग्दा पानि दाहाल सरकारको गति लिन सकेको छैन। पछिलो पटक मुलुक भ्रष्टाचारको जालोमा फसेको छ। त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा रहेको भन्सार कार्यालयबाट १ सय किलो भन्दा बढी सुन भन्सार पास भएर बाहिरिएको घटनाले सरकार फेरी नाडिएको छ।

दाहाल सरकारले ललिता निवास जग्गा काण्ड, नक्कली भुटानी शरणार्थी काण्डलाई दुँगोमा पुर्याउन नसकिरहेको बेला सुन काण्ड भएको छ। माओवादी केन्द्रका नेताहरूले कही समय पहिला केपी ओली प्रधानमन्त्री रहेका बेला पशुपतिनाथमा भएको जलहारी काण्डको जिम्मेवारी आलीले लिनुपर्दछ भन्ने सकिरहेको छैनन्।

सुन काण्डमा माओवादीको नेताहरूको सलमनता रहेको समाचारहरू प्रकाशित र प्रसारित भएपछि सरकारका प्रवक्ता एवं सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रीले पूर्व सभामुख कृष्णबहादुर महराङ्को सुन काण्डमा सलमनता नरहेको सार्वजनिक रूपमा नै उद्घोष गरेर सुन तस्करी काण्डको छानविनलाई प्रमाणित पार्ने प्रयास भएको छ। सुन तस्करी काण्डको छानविन भईरहेको बेला महराङ्को सलमनता नरहेको सरकारका प्रवक्ताले नै बताएपछि अनुसन्धानलाई प्रमाणित पार्ने कार्य भएको भन्दै सत्ता गठबन्धनको नेताहरूले नै आपति जनाएका छन्। नेकपा एमालेले समेत सुन

»» बाँकी ८ पेजमा

सबै कम्युनिष्टहरू एकै ठाउँमा उभिनु भ्यागुताको धार्नी पुऱ्याउनु जस्तै

काठमाडौं। नेपालका कम्युनिष्टहरू एकै ठाउँमा बर्न सक्ने सम्बादाना कहिल्यै देखिएको छैन। कम्युनिष्टहरू विभाजित हुने क्रम अहिलेसम्म जारी रहेको छ। त्यसको एउटै कारण हो पार्टी अध्यक्ष बन्ने रहन र स-साना पसल चलाएर भएपनि आफू नेता बनिरहने रहर। कम्युनिष्ट नेताहरू समेत भ्रष्टाचारमा लिप्त भएको नेपालमा धैरै उदाहरण रहेका छन्। अहिले सत्ता गठबन्धनमा रहेका कम्युनिष्ट पार्टीका नेताहरूमाथि भ्रष्टाचार गरेको आरोप लागि रहेको छ। नेकपा एकीकृत समाजवादीका अध्यक्ष माधव नेपालमाथि उनी प्रधानमन्त्री रहेको बेला ललिता निवास जग्गा काण्डमा नितिगत निर्णय गरी भ्रष्टाचार गेको आरोप

लागि रहेको छ। त्यसैले उनले सो आरोपबाट मुक्त हुन कम्युनिष्ट पार्टीहरू एक हुनुपर्ने बताउँदै आएका छन्।

नेपालमा अहिले करिब २०/२२ वटा कम्युनिष्ट नामधारी पार्टी रहेका छन्। कम्युनिष्ट पार्टीका नेताहरू पटक पटक प्रधानमन्त्री भएपनि उनीहरूले जनताको पक्षमा काम गर्नुको बदल जसरी हुच्छ सत्तामा टिकिरहने रणनीति मात्र लिएको विगतले देखाएको र अहिले पनि त्यसै देखिएको छ। माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्टकमल दाहाल तीन पटक प्रधानमन्त्री भईसकेका भएपनि विगतको उनको प्रधानमन्त्री कार्यकाल विवादमुक्त रहन सकेन।

»» बाँकी ८ पेजमा

चीनले किन खुतायो लप्सीको अचार ?

काठमाडौं। चिनियाँ उच्च स्तरीय प्रतिनिधिमण्डल काठमाडौं आएको थिए तर प्रधानमन्त्री प्रचण्ड भने रोमान्ति बाँसुरी बजाउँदैछन्। छिमेकीलाई निम्त्याउने अनि प्रधानमन्त्री विदेशात्रातिर लाने ? यो कुट्टीनीतिक तिक्ताता पचाउन नसकेर चिनियाँ प्रतिनिधि मण्डलले आयोजना गरेको भोजमा नेपाली अधिकारीहरूलाई समयबाट, फर्सीको हलुवा, लप्सीको अचार खुताउने काम भयो।

यसलाई भनिन्छ, चीनले नेपालको असन्तुष्टि। कुट्टीनीतिक बृत्तमा चर्चा छ, चीनले थिए से मारा, जोडका धक्का । ताक परे तिवारी नत्र गोतामे गर्ने नेपाली शासकले चीनको शान्त कुट्टीनीतिक प्रतिकारको अर्थ बुझे पो ?

मणिपुर दंगा र भारतको जातीय धार्मिक समस्याहरु

राजेश गुरुड

भारतमा हिन्दू राष्ट्रवादको बीज सन् १९८० को दशकमा अंकुराउन थाल्यो र झण्डे वार दशकको जातीय र धार्मिक तनावपछि भारतीय धर्मनिरपेक्ष राजनीतिज्ञहरूले थप केन्द्रीकृत अडान अपनाउन थाले । जनमतमा भएको यो परिवर्तनले दक्षिणपथी विचारधारा तर्फ भुक्त्यो र हिन्दू राष्ट्रवादले पर्याप्त आकर्षण प्राप्त गर्यो । हिन्दू राष्ट्रवादी विचारधाराको मूल भागमा हिन्दुत्वको अवधारणा निहित छ जसले हिन्दू राष्ट्र वा हिन्दू राष्ट्रलाई बलियो बनाउन र लागू गर्न खोज्छ । यो आन्दोलनले धार्मिक अल्पसंख्यकहरूप्रति सहिष्णुताको अभाव देखाउँछ र यसका अनुयायीहरू भारतभरि साप्रदायिक हिसामा संलग्न छन् । भारतको उत्तरपूर्वी राज्य मणिपुरमा भएको दंगाको शुल्काले व्यापक ध्यानाकरण गरेको भर्तीको घटना हो । यी हिसामक भडपहरूले ७० भन्दा बढीको ज्यान लियो र लगभग ३ हजार मानिसहरू आफ्नो घरबाट भाग बाध्य भए । अल्पसंख्यकको प्रतिनिधित्व गर्ने कुकी भनिने आदिवासी क्रिएशन समुदाय र बहुसंख्यक रहेको मेती भनिने गैर-आदिवासी हिन्दू समुदायबीच द्वन्द्व सुरु भएको हो । हिसामको मूल कारण मेइटेइ समुदायलाई (अनुसूचित जनजाति) को स्थिति प्रदान गर्ने प्रस्तावित योजना थियो जसले उनीहरूलाई भारतको सकारात्मक कार्य नीति अन्तर्गत सरकारी जागिर र कलेज कोटाको हकदार बनाउँदछ ।

आदिवासी नेताहरूले तर्क गर्ने भएको मेइटीहरूले पहिले भै बढी लाभदायक स्थितिमा छन् र सरकार, प्रहरी र

निजामती सेवा जस्ता विभिन्न क्षेत्रहरूमा प्रभुत्व जमाउँछन् । उनीहरूलाई थप विशेषाधिकारहरू प्रदान गर्नु कुकीहरूस्थारा अनुचित मानिनेछ । थप रूपमा, कुकीहरूले यिन्ता व्यक्त गर्ने कि त्यस्ता विशेषाधिकारहरूले मेइटीहरूलाई शताब्दीयौदेखि क्रिएशन जनजातिहरूले बसोबास गरेको बन भूमिमा अतिक्रमण गर्न सक्षम बनाउँदछ । अल्पसंख्यकहरूको अधिकारमा हिन्दू उल्लङ्घनको निरन्तर प्रवृत्ति भारतका विभिन्न क्षेत्रहरूमा देखन सकिन्छ जहाँ हिन्दूहरू बहुसंख्यक जनसंख्या हुन् । देशमा जातीय-धार्मिक हिन्दुत्वको नजिकबाट हेर्वा भारतको

पुन्याँच । यसबाहेक, भारतको राजनीतिक परिदृश्यमा हिन्दू राष्ट्रवादको उदयले यो संरचनात्मक असन्तुलनलाई अफ बलियो बनाएको छ । हिन्दू राष्ट्रवादी विचारधारा र राजनीतिक दलहरूको बढ दो प्रभावले धार्मिक अल्पसंख्यकहरूलाई महत्वपूर्ण असर पारेको छ । हिन्दू हितलाई प्राथमिकता दिने र हिन्दुत्वको राजनीतिक एजेन्डाको रूपमा प्रवर्द्धनले गैर-हिन्दूहरूको अधिकार र स्वतन्त्रतालाई बारेका सम्भौता गर्ने वातावरण कायम गरेको छ । भारतीय जनता पार्टी (भाजपा) हिन्दुत्वको नजिकबाट हेर्वा भारतको रूपमा

बारेमा चिन्ता व्यक्त गरेको आरोपको सामना गरेको छ ।

सन् २०२१ मा अमेरिकी अफिस अन इन्टरनेशनल रिलिजियस फ्रिडम (यूएससीआईआरएफ) द्वारा जारी गरिएको प्रतिवेदन अनुसार, भारतमा हिन्दू राष्ट्रवादी समूहहरू देशलाई भगवाकरण गर्न एकजुट प्रयासमा सक्रिय रूपमा संलग्न छन् भन्ने कुरामा जोड दिइएको थियो । यस अभियानमा गैर-हिन्दू समुदायका मानिसहरू विरुद्ध हिसा, धम्की र उत्तीर्णनको कार्यहरू समावेश छन् । भारतका राज्य सरकारहरूको एक महत्त्वपूर्ण भागमा, तिनीहरूमध्ये लगभग एक

प्रशासनिक संरचनाले अनजानमा हिन्दू र गैर-हिन्दूहरू बीचको विभाजनलाई उत्तेजित गरेको प्रष्ट हुन्छ । यो संरचना सरकारी र निजामती सेवाहरूमा प्रभावशाली पदहरू ओगटेका हिन्दू ब्राह्मणहरूको उपरिषितद्वारा विशेषता हो, जसले अक्सर गैर-हिन्दूहरू विरुद्ध भेदभाव नियन्त्याउँछ । कुनै विशेष धार्मिक समूहको हातमा शक्तिको एकाग्रताले अन्तर्भित हातमा शक्तिको एकाग्रताले अन्तर्भित संरचनात्मक असंतुलनमा योगदान

काम गर्दछ । झडपट देखि, भारतको राजनीतिक परिदृश्यले चुनावमा भाजपाको लगातार विजयहरूस्थारा हिन्दू राष्ट्रवादको आरोहण देखेको छ । भाजपाको राजनीतिक एजेन्डा हिन्दुत्वको प्रवर्द्धन र हिन्दू राष्ट्रवादी राज्यको स्थापनाको वरिपरि धुम्छ । यसबाहेक, पार्टीले धार्मिक अल्पसंख्यकहरूलाई सीमान्तर्कृत गर्ने र असहमतिपूर्ण आवाजहरूलाई दबाउन, भारतको धर्मनिरपेक्ष लोकतन्त्रको भविष्यको

तिहाई, धर्म परिवर्तन र/वा गाई हत्या विरोधी सम्बन्धी विशेष कानूनहरू लागू र लागू गरिएको छ । यी कानूनहरूले धर्म परिवर्तन र गाईको हत्यालाई नियन्त्रण वा प्रतिबन्ध गर्ने उद्देश्यले कानुनी प्रावधान र नियमहरू बोकेका छन् । यसले हिन्दू धर्म बाहेक अन्य धर्म मान्ने व्यक्तिहरू विरुद्ध नियोजित लक्षित हिसा र जबरजस्ती रणनीतिहरूको विनाशक प्रवृत्तिलाई हाइलाइट गर्दछ ।

Hindutva: The 'Lebensraum' of India

Since the leader of the BJP party, Narendra Modi came to power; he has been implementing the Ideology of Hindutva (Hindu Nationalism) which has become 'Lebensraum' of India. Modi-led BJP government has mixed politics with religious fervour. Under the Modi regime, Indian internal policies are authoritarian. In this regard, various developments like the unprecedented rise of Hindu extremism, persecution of minorities even of lower cast-Hindus, forced conversions of other religious

expansionist designs through intervention as part of hegemonic policies vis-à-vis her neighbouring countries.

On August 5, last year, India revoked articles 35A and 370 of the Constitution which gave a special status to the disputed territory of the state of Jammu and Kashmir (J&K). The act split the J&K into two federal territories.

Indian prejudiced rulers' various other measures such as continued lockdown in the Indian Occupied

areas, adjacent to the Line of Actual Control (LAC). In response, Chinese forces moved into the regions along the eastern Ladakh border and vacated the disputed territories.

Besides, the Indian Citizenship Amendment Act 2019 (CAA), passed by the Indian Parliament further exposed the discriminatory policies of the Modi-led government. The CAA coupled with the National Register of Citizens (NRC) is mainly against Muslim immigrants especially from Pakistan, Bangladesh and Afghanistan.

Despite criticism of the rights groups, foreign leaders, the UN and moderate Hindus in wake of violent protests which killed hundreds of persons—mostly Muslims by the police and prejudiced Hindus, Modi's regime has not withdrawn the CAA/NRC.

In this context, a government-appointed Delhi Minorities Commission said in its report: "Mostly Muslims were killed in the worst communal violence in Delhi...against a new

citizenship law in February, this year...the law was discriminatory...Muslim homes, shops and vehicles...mosques were selectively targeted." Thus, Hindu vandalism, particularly against the Muslims led by the Indian rulers converted India and IOK into concentration camps, erected by Hitler against Jews. In its latest report, titled "Indian Chronicles", the EU DisinfoLab unmasked an Indian disinformation network, operating since 2005 to discredit nations, particularly Pakistan. It aims

to reinforce pro-Indian and anti-Pakistan and anti-Chinese feelings. In the recent past, Pakistan's Ambassador to the UN Munir Akram handed over to the UN Secretary-General Antonio Guterres a dossier on India's campaign to promote terrorism in Pakistan by pointing out that it was violation of international law, the UN Charter and Security Council resolutions.

Earlier, at a joint press briefing and a joint press conference, Director General (DG) Inter-Services Public Relations (ISPR) Major-General Babar Iftikhar and Foreign Minister Shah Mahmood Qureshi said: "India is sponsoring terrorism from its soil and beyond Pakistan [Afghanistan]...as an instrument of its foreign policy...An amount of US\$5 million has been given to the Balochistan Liberation Army and the Balochistan Liberation Front...India raised a 700-strong militia to sabotage CPEC [China-Pakistan Economic Corridor]...India is aggressively pursuing clandestine agenda of destabilizing Pakistan."

RAW which is in collusion with Israeli Mossad and Afghanistan's intelligence agency National Directorate of Security has well-established its network in Afghanistan—has been fully assisting terror-activities in Pakistan's some areas through terrorist outfits like Jundullah and TTP, including their affiliated groups. RAW is also using terrorists of ISIS which claimed responsibility for a number of terrorism-related assaults in Pakistan and Afghanistan.

In this backdrop, we can conclude undoubtedly that Hindutva has become 'Lebensraum' of India and Modi's dangerous designs may culminate into nuclear war either with Pakistan or China.

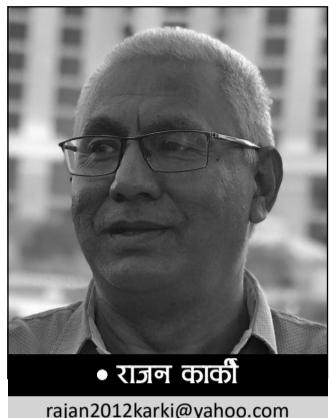

minorities into Hindus clearly show that encouraged by the Hindu fanatic outfit such as BJP, RSS, VHP, Bajrang Dal and Shiv Sena have been promoting religious and ethnic chauvinism in India by propagating the Hindutva ideology.

In one way or the other, like Germany of Hitler's era, New Delhi has, also, been acting upon the policies of neo-imperialism and colonialism. In this respect, through its military and intelligence agency RAW, India has continued

Kashmir (IOK), deployment of more than 900,000 military troops there, who have martyred thousands of the Kashmiris through brutal tactics-fake encounters, closure of mosques, shortage of foods, medicines for the patients and coronavirus-affected persons, ban on the entry of foreign journalists and from time to time, shelling inside Pakistani side of Kashmir, which has killed hundreds of innocent villagers show India's Nazis' strategy. In the recent past, India occupied various

मधेशमा कहालीलाई नागरिकता लिनेको लाईन

• राजन कार्कि

rajan2012karki@yahoo.com

जसले आमाको महिमा बुझ्छ, उसलाई देशको गरिमाको चिन्ता हुन्छ। जसलाई आफ्नो अस्तित्वप्रति गर्व हुन्छ, उसले देशको रक्षा गर्छ।

हाम्रा नेताहरूलाई सत्ताको महिमा थाहा छ, माटोको होइन। हाम्रा नेताहरूलाई स्वार्थको गरिमा थाहा छ, आमाको होइन। त्यसैले त देशमा बृद्धाश्रम बढी खोलिएका छन्, नेपालको अस्तित्व मटियामेट पार्न विदेशीका लागि नागरिकता आलुप्पाज जसरी बितरण भइरहेको छ। मानौ नेपालमा नागरिकता बितरण गर्न ढोका खोलिएको छ।

त्यसैले त नागरिकता विधेयक के प्रमाणीकरण भयो, मधेसमा नयाँ नागरिकता लिनेको भीडम्पीड चलिरहेको छ। कतिपय भारतीयहरू 'चलो नेपालमे नागरिकता खरिदने' भनेर दौडाडौड गरेर नेपाल भित्रिरहेका छन्। मधेशका सिडियो कायालयहरूमा नागरिकता लिनेको भीड कम होला भनेको त भन भन बढन थालेको छ। संसद छ, सरकार छ, बुद्धिजीवी छन्, नागरिक समाज पनि छ, कसैले नागरिकता वितरणमा किन यसरी खेलाँची भयो भनेर न चिन्ता गर्छन्, न चिन्तन नै?

यसरी खुला रूपमा नागरिकता वितरण गर्नु भनेको नेपाल फिजी उन्मुख

हुनु हो। कम्युनिष्टहरू गोर्कलाई आदर्श मान्छन् तर काग्रेससँग मिलेर कम्युनिष्टले देशलाई सिंहसतल बनाइदिए। नेपाल धर्मशाला बन्न थाल्यो।

कम्युनिष्टको देश हुँदैन, कम्युनिष्टहरू अन्तर्राष्ट्रियवादी हुन्नन् भनेको नेपालमा त्यसको उदाहरण देखिन थालेको छ। नेपाली कम्युनिष्ट कसरी पतनोन्मुख भएर कमाउनिष्ट बनेपछि देश बबाद हुनु स्वभाविक थियो। भइरहेको छ। लोकतन्त्रले देश बलियो पार्नुपर्न हो, देश यसरी नासवान बन्दैछ, लोकतन्त्रलाई खोरिया बनाएर फाँडने छाडा सँडेहरू कम्युनिष्ट र काग्रेस नै बन्न थालेका छन्।

जनयुद्ध, जनआन्दोलनलाईन्यायका लागि, राष्ट्राधिकारका लागि जनयुद्ध धर्मयुद्ध भनियो। नागरिक मेर, मारियो। सत्ताको बरदान पाए काग्रेस, कम्युनिष्टले। प्रचण्ड तेजवान सूर्यजस्ता थिए, निस्तेज भइसके। ओली जाज्वल्यमान भए र निर्दै गएका छन्। काग्रेसले २०१७ सालको बाटो समातेको छ। गोलीजस्ता ओली, समाजवादी कांग्रेस, सर्वहारावादी माओवादी राष्ट्रवादमा टेकेर यसरी अग्लिए कि राष्ट्रधातको खाल्डोमा पुरिन थालेका छन्। न सम्मान आर्जन गर्नसके, न अस्तित्व बचाउन। नेपालीत्व के हो भन्ने गर्वको इतिहास कलकित परिदिए।

जुनसुकै देशका हुन् विवाह गरेर भित्रिएका सबैलाई अनअराइभल भिसाजस्तै प्राप्त हुनेछ, नेपालको नागरिकता। यिनीहरूबाट जन्मेका सन्तानले बसेजका आधारमा नागरिकता प्राप्त गर्नेछन्। १० दलीय गठबन्धनले देशलाई कमजोर पार्दै लगेको छ। यो सबै देशेपछि सबैले बुझेका छन्- जनयुद्ध र जनआन्दोलन छलकारा थियो, शेरबहादुर, प्रचण्ड, ओलीहरू त हलकारामात्र रहेछन्। जितिसुकै सर्वहाराको भाषण गरे पनि, जनआन्दोलन र गणतन्त्र घोषणा धर्मयुद्ध थिएन। संसदमा एकजना नेताले प्रश्न गरे- हाम्रा ठूला नेताहरूलाई नेपालको सीमा ढाँचाकै कर्ति हो, कहाँसम्म हो, साँध कुन

हो थाहा नै छैन। जसलाई आफ्नो, देशको सीमा थाहा हुन्न, तिनीहरू नागरिकता देशलाई सिंहसतल बनाइदिए। नेपाल धर्मशाला बन्न थाल्यो।

सेवा थियो राजनीति, व्यापार बन्यो। अर्धमास धर्म हुँदैन, धर्म नहुनेले कसरी धर्मयुद्ध लड्न सक्छ? धर्मयुद्ध लड्न अकै औट, अर्कै हौसला, माटोप्रतिको मायाँ र देशप्रतिको गोरंग चाहिन्छ। ठूलै छाती, ठूलै त्याग, बलिदान हुने जोश र तातो मुटु चाहिन्छ। आजका हाम्रा नेताहरूमा स्वार्थमात्र छ। स्वार्थीहरू कायर हुन्नन्, कायरहरू पल पल मर्हन् र मरेपछि कलंक बन्छन्। जनयुद्ध र जनआन्दोलनको आगोमा खारिएर निस्केका नेताहरू त देशका, जनताका गहना

माटो र देशवासीको पहिचान समाप्त पारिदेछ।

स्वामिनामका लागि केजर बिलियम्सको जस्तो धर्मयुद्ध लड्ने ताकत चटके र उखानेहरूमा हुन्न, नेपाली राजनीति यस्तै चटकेको हातमा छ। कुशासनको पहिलो कारण निष्ठाहीनता र नैतिकहीनता हो। भ्रष्टाचार भनेको मृत्यु हो, नेपाल मृत्युको मुहान बनेर दिनदिनै मर्हैछ। नेताहरू मृत्युलाई जीवन सम्झेको छन्। यो रिथितमा नेताले नर्खोजे इमान जनताले खोज्नुपर्छ। जनताले विद्रोह गर्नुपर्छ। अन्यथा मृत्यु अवश्यम्भावी छ। देशमा चोरलाई चौतारो, साधुलाई सुली भइरहेछ। कानुन छ काम गर्दैन,

उसले आफ्ना अभिष्ट पूरा कसले गर्छ भनेर हेरिरहेको छ। नेपाल बचाउने हो, नेपाली भएर बाँचे हो भने नेपालबाटे नेपालीले सोन्नुपर्छ।

पूर्वाराजाले बुझाएको जनताको नासो केही नेताहरूका लागि बक्सिसमा पाएको मौजा भएको छ, यही खानकी खाएर डकारिरहेका छन्। जनता यस्तो दुर्गम्भित शासनको मृत्यु होइन, जिवन्त मुलुक र जीवन खोजिरहेका छन्। दिने कसले? नेपाललाई लुट्न सबै तैयार छन्, जीवन दिन कोही तैयार देखिएनन्।

वर्तमान शासक देश हित हेन सक्दैनन् भने इमानमा टेकुपन्यो र राजसंस्था व्यूत्नुपन्यो।

१० वर्ष भयानक जनयुद्ध भयो, डरलाई जनआन्दोलन पनि भयो। यी दुवै त्रान्तिमा नेपाली आवरणमा देखिए, अहिले आएर थाहा भयो, साधन र सोत त विदेशीको पो रहेछ। जसले लगानी ग्याँ, १६ वर्षदेखि लगानीकर्ता सावाँव्याजसहित उद्ती गरिरहेको छ। यो सत्ता जनताकालागि युठोपिया हो। विश्लेषकहरूले नेपालको परिवर्तनलाई समुद्री जीव अक्टोपसजस्तै शासक, प्रशासकको मानव आवरण पनि भनेका छन्। आठ खुट्टे अक्टोपसको ३२ वटा मुटु र ९ वटा दिमाग हुन्छ। स्वार्थ पूरा गर्न सेकेण्ड सेकेण्डमा रड बदल सक्छ। नेपालको राजनीतिमा १६ वर्षमा देखिएको यस्तै छेपारे चरित्र न हो। देश र जनता यी छेपारोहरूलाई बेहोर अभिशत छन्। जनयुद्धकाघात आलै छन्।

संक्रमणकालीन कानुनी उपचारबाट किनारा लागेनन्। पीडितहरूले पीडकलाई दण्ड मागिरहे। पीडकहरू सत्तामा बसेर पीडितमाथि पीडा थपिरहेका छन्। बेपता र सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप आयोगमा रहेका ६४ हजार पीडितले उजुरी गरे। न्याय सम्पादन होइन, राजनीति र राज्य चलाइरहेका ठूला दलहरूले बड्यन्त्र गरिरहे। नेपाल सत्ता सेटिङ र बड्यन्त्रको थलो बनेको छ। अपराधमा देखिने यो कस्तो लोकतन्त्र हो? भ्रष्टाचार र अनियमिततामात्र भोग्नुपर्ने यो कस्तो गणतन्त्र हो?

साल्ट ट्रेडिङ फॉरेशन लिमिटेड

द्वारा प्रवाहित

डट ग्राहीस

१५.०

NETT WT.

14.2 Kg.

१५.०

NETT WT.

पढथ्यौ हासी बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरु धवस्त पारे समाज ।

मन्यो ज्यौदै त्यो जस्ले बिरियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मरर पनि जस्ले सर्कियो देशको माटो ।

कायर भएर पटक पटक मर्नुभन्दा
बहादुर भएर एकै पटक मर्न सकौ ।

- अभियानवाणी

अभियान साप्ताहिक

सम्पादकीय

भ्रष्टाचारीहरूले बाल संगठनसम्म छोडेन् बालसंगठन सम्बन्धी प्रतिवेदन सार्वजनिक गर सरकार

मुलुक यतिक्रम भ्रष्टाचारको दलबलमा फसेको छ। राजनीतिक दलहरूको संरक्षणमा भ्रष्टाचार बढाउँ गएको वितारै प्रमाणित हुँदै गएको छ। मुलुकमा भएका ठुला ठुला भ्रष्टाचारले गर्न अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा नेपालका शाश्वा निँदै गाड्को भएपनि भ्रष्टाचारलाई न्यूनीकरण गर्ने राजनीतिक दलहरूले अहिलेसम्म ठोस कार्यक्रम लाउन सकेको छैन्। नवकली भुटानी शरणार्थी काण्डमा राजनीतिक दलका उच्च तहका नेतृत्वहरू नै मुछिएका छन्। पूर्व उपप्रधानमन्त्री, पूर्वमन्त्री र बहालवाला सचिव नै नवकली भुटानी काण्डमा मुछिएका भएपनि सत्ता गठन्दैनका मुख दल र सत्ताधारी दलहरू भ्रष्टाचारका मामलामा गम्भीर बन्न सकेको देखिएको छैन्। नवकली भुटानी शरणार्थी काण्डमा मुछिएका आफ्नो पार्टीका सचिवलाई प्रमुख प्रतिक्षेपी दल नेकप एमालेले पार्टीबाट निलम्बन गरेको भएपनि सत्ता गठन्दैनको मुख्य घटक नेपाली कांगेसले आफ्नो पार्टीबाट केन्द्रीय सदव्य बालकृष्ण खाँग पुरुषका लागि थुनामा परेका भएपनि उत्तराइ पार्टीका केन्द्रीय सदस्यबाट निलम्बनसम्म गर्न सकेको छैन्। उन्टो उत्तराइ बचाउन पार्टी नेतृत्व नै लागि परेको छ।

भ्रष्टाचारर नै प्रमुख दूस्रन हो। भ्रष्टाचारले गर्दा नै मुलुकको विकास हुन सकेको छैन्। राजनीतिक दलहरूको संरक्षण विना ठुला ठुला भ्रष्टाचार हुन सक्ने सम्भावन नै हुँदैन। सत्तामा बसेर नै भ्रष्टाचारलाई बढावा दिएको र आफुसमेत भ्रष्टाचारमा संलग्न रहेको नवकली भुटानी शरणार्थी काण्डले प्रमाणित गरि सकेको अवस्थामा समेत राजनीतिक दलहरूले भ्रष्टाचारलाई न्यूनीकरण गर्ने र भ्रष्टाचारप्रति शुभ्य सहनशिलता अपनाउने प्रतिवद्वाता जनतासामु गर्न पर्नेमा सुनुकको सबै भन्दा पुरानो पार्टी र सत्ताको प्रमुख घटक दल नेपाली कांगेसका सभापति शेरबहादुर देउवा भ्रष्टाचारप्रति सम्बन्धनशिल हुन सकिरहेको छैन्। त्यसैले उनी थुनामा रहेका आफ्नु निकट खाँगलाई बचाउन लागि परेको छ। कांगेसको झाँडै एक वर्ष पछि बसेको केन्द्रीय समितिको बैठकमा समेत खाँगलाई बचाउने पक्षमा पार्टी संस्थापन पक्ष खुलेर लगेको देखिएको छ। भ्रष्टाचारीहरूको कुनै दल हुँदैन, उनीहरूको एउटै उद्देश्य हो जसरी भएपनि पैसा कमाउनु त्यसैले गर्दा भ्रष्टाचारमा संलग्न भएका जोसुकै र जुन पार्टीका भएपनि उनीहरूलाई राजनीतिक दलहरूले बहिक्कार गरी कडा कारबाही गर्ने प्रतिवद्वाता जनाउन आवश्यक देखिएन्छ।

मुलुकमा भएका ठुला ठुला काण्डमा पूर्व प्रधानमन्त्रीहरू पूर्व मन्त्रीहरू र कर्मचारीहरू नै संलग्न भएका ठोस प्रमाणहरू फेला परेका भएपनि पुष्कमल दाहल नेतृत्वको सरकार समेत सत्ता स्वार्थलाई हेरेर साना माछालाई मात्र कारबाही गर्न लागि परेको छ। नवकली भुटानी शरणार्थी काण्ड, ललिता निवास जग्गा काण्ड नसेलाउँदै सुन तस्करी काण्ड भएको छ। हास्प्री कर्मचारीतन्त्र समेत भ्रष्टाचारमा दुबेको यो सुन काण्डले प्रष्ट पारेको छ विभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलबाटै १०० केजी भन्दा बढी सुन कसरी बहिरहियो? यस काण्डले गर्दा नेपालके बैड्जित भएको छ। सरकारले सुन काण्डका भरियालाई पक्काउ गरेको छ। यसि ठुलो सुन काण्डका नाइके अर्थात सुनका मालिक को हुन्? त्यसको सत्यतथ्य पत्ता लाग्एर जनतासामु ल्याउन्दैछ।

त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा सरकारी निकायका धेरै सरचनाहरू भएपनि कसरी यति ठुलो परिणामको सुन भन्सार कार्यालयले पास गरिदियो? यो सबै काम कर्मचारीहरूको सेटिमा भएको अहिले सम्मको अनुसन्धानले देखिएको हुनाले अब सरकार सजग हुँन्दैदै। २०६४ सालको राजनीतिक पार्टीबाट नेपालमा ठुला ठुला भ्रष्टाचारका काण्ड भएको छ। तर त्यस्ता काण्डमा संलग्न भएका माथिल्लो तहका व्यक्तिहरूलाई कारबाही हुन नसकेको हुनाले नै भ्रष्टाचारका काण्डहरू हुँदै आएको छ। राजनीतिलाई कमार्क खाने भाँडोको रूपमा प्रयोग गरिएको हुनाले नै भ्रष्टाचारका काण्डहरू हुने भाँडेको गर्दा अब २०६४ सालपाइ सत्तामा पुगेको र सरकारी उच्च तहमा बसेको सबै व्यक्तिको सम्पत्ति छालबिन हुन आवश्यक रहेको छ। पञ्चायती व्यवस्थाले खाडा गरेका सबै संरचनाहरू भ्रष्टाचारको दलबलमा फसेको छ। तक्कालिन पञ्चायती व्यवस्थाले मुआज्जा दिएर सरकारीकरण गरेका भवन र जग्गाहरूसमेत अहिले भ्रष्टाचारकै कारण व्यक्तिको नाममा पुगेको छ। त्यसको प्रत्यक्ष प्रमाण हो नेपाल बाल मन्दिर। तक्कालिन राजा महेन्द्रले मुआज्जा दिएर खरिद गरेको भवन अहिले कही व्यापारीहरूको हातमा पुगेको छ। बाल मन्दिरको जग्गा लिजमा दिएर रिता बैद्यको अध्यक्षताको समितिले ठुलो मात्रामा भ्रष्टाचारको गरेको संस्थाअपैत्री भीख मानेअवस्थामा पुगेको छ। बालमन्दिरमा रहेको अनाथ बालबालिकाहरूले खान तपाउन अवस्था सिर्जना भएको छ। केही ओली प्रधानमन्त्री रहेका बेल नेपाल बाल संगठनमा भएको अनियमितका बारेमा छालबिन गर्न समिति बनेको र समितिले सरकारलाई प्रतिवेदन दुकाएकै दिन ओली सरकार ढकेको हुनाले अब त्यो प्रतिवेदन सार्वजनिक गरी दोस्रीलाई कानुनी कारबाहीलाया ल्याउन्ने टुकडाको आवश्यकता देखिन्छ। त्यही कारणले गर्दा सो प्रतिवेदन सार्वजनिक गरी दोस्री देखिएका सबैलाई कानुनी कारबाही गर्न हामी दाहाल सरकारसँग जोडादार माग गर्दछौं।

उन्न संगठनको जग्गा निजी स्कूल वृहस्पति सदनलाई कौदीको मूल्यमा लामो सम्पत्तिमाका लागि लिजमा दिएको र स्कूलको सोही जग्गा धितो राखेकर अबै ऋण लिएको छ। केही ओली प्रधानमन्त्री रहेका बेल नेपाल बाल संगठनमा भएको अनियमितका बारेमा छालबिन गर्न समिति बनेको र समितिले सरकारलाई प्रतिवेदन दुकाएकै दिन ओली सरकार ढकेको हुनाले अब त्यो प्रतिवेदन सार्वजनिक गरी दोस्रीलाई कानुनी कारबाहीलाया ल्याउन्ने टुकडाको आवश्यकता देखिन्छ। त्यही कारणले गर्दा सो प्रतिवेदन सार्वजनिक गरी दोस्री देखिएका सबैलाई कानुनी कारबाही गर्न हामी दाहाल सरकारसँग जोडादार माग गर्दछौं।

पढथ्यौ हासी बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरु धवस्त पारे समाज ।

मन्यो ज्यौदै त्यो जस्ले बिरियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मरर पनि जस्ले सर्कियो देशको माटो ।

कायर भएर पटक पटक मर्नुभन्दा
बहादुर भएर एकै पटक मर्न सकौ ।

- अभियानवाणी

राराको सुन्दरता र कर्णालीको व्यथा नैजिकबाट नियाल्दा

नेत्र सुवेदी

राराको नाम सुन्नेबितिकै जो कोहीको मन फरलङ्ग हुँच भने त्यहाँ पाइला टेकदा स्वर्गको प्रकृतिले रहेकलाई आ-आफ्नो अन्तर्राष्ट्रिय अनेक भावना उद्देश्यले अहिले रहेको छ। यससम्म राराको नाममा पनि माथिका पडिक्त छ चल्तिकै पुगे। धेरै पहिलेदेखिको चाहना बुँदाहुँदै पनि गत असाराको पहिलो साता मात्रै पहिलोपटक देशको सबैमन्दा ठूलो ताल भनेर चिनिने मुगु जिल्लामा पर्ने रारा ताल पुगेर प्रत्यक्ष नियाले र स्पर्शसमेत गर्न अवसर मिल्न्यो। जीवनमा एकपटक रारामा पुग्ने धेरैको धोको हुँच तर कमैलाई यो अवसर मिल्न्यो।

सुखेत, दैलेख, कालीकोट हुँदै जुम्लाको खलङ्गसम्म पुग्ने कर्णाली राजमार्गको नाम्न भन्ने स्थानबाट राजमार्गबाट अलगिएर जुम्लाको सिज्जा उपत्यका भएर मुगु जाने बाटो अधि बढ्छ। सुन्दर पनि उत्पादनशील नेत्रिका नेपालभित्र मानव सभ्यतालाई हुँकाउने मूल ठाउँ पनि भने गरिन्छ। मानवशास्त्री डोरबहादुर विष्टले लामो समय बिताएको र कर्णाली इन्स्टिच्युट स्थापना गरेको भएर मुगु जाने यो अवसर मिल्न्यो। जीवनमा एकपटक रारा ताल वारपार गर्न वा तालको किनारैकिनार परिक्रमा गर्नु रहेछ। मध्यान्ह

अनि देखिन्छ मुर्माकोटतर्फको भूमाग, बस्ती र फाट्पुट हरेको रुख बिरुवा एवं केही नै केही खेती हुँकिरहेका बारीहरू। हिँउदा हिँउले भरिएका डाँडाहरू देखिदा हुन तर अहिले हिँउको च्यादर उतारेर उदाङ्ग छन्। लामो यात्रा गरेर आएका पर्यटक, आगन्तुक वा यात्रुहरू पनि तालको समिपमा पुगेपछि थकाई हराएजस्तो, उमझ पलाएजस्तो अनुभूत गर्दछन्।

घोडा, झुङ्गा, भेडा र मान्डे

ताल वरिपरिको परिवेश वर्णन गर्नुपर्दा नवआगन्तुक आइपुनासाथ घोडा चढने हो ? भन्दै केही मुगाली घोडा मालिकहरू देखा पर्दछन्। धेरै अपेक्षा नमएका र खुशी अनुहारसहितका मुगाली केटाहरू। घोडा कतिबेर चढने हो कै हाँसम्म जानुपर्ने हो वा चौरसा केहीबेर च्यादेर फोटो मात्र पो खिच्ने हो कि हेरिकन तिर्नुपर्ने दररेट रहेछ। यहाँ पुग्ने प्रथम यसैले घोडा चढेर फोटो खिच्ने अवसर गुमाउन चाँहैनन्। घोडचढी बाहेक तालसँगै रमाउने अर्को माध्यम भनेको १२ बजे अगाडि नै डुङ्गाबाट ताल वारपार गर्न वा तालको किनारैकिनार परिक्रमा गर

बिपीवाद भुलेको नेपाली कांग्रेस

लोकेश ढकाल

भोलि ६ साउन, राजेता बिपी कोइरालाको ४९औं स्मृति दिवस। ४९ वर्षअधि ६ साउनमा आधुनिक नेपाली राजनीतिका सर्वाधिक लोकप्रिय, राष्ट्रवादी एवम् प्रजातन्त्रवादी महान् नेता कोइरालाको ६८ वर्षमै दुखद निधन भएको थियो।

बिपीको निधनको ४९ वर्षमा उहाँकै अगुवाइमा स्थापित र उहाँले लामो समय नेतृत्व गरेको देशको ऐतिहासिक प्रजातान्त्रिक राजनीतिक दल नेपाली कांग्रेसको जीवनमा आज संस्थापक नेता कोइराला भेट्न मुस्किल छ। गणेशमान सिंह र कृष्णप्रसाद भट्टराई, सुवर्ण शमशेर, सुर्यप्रसादलगायत महान् नेताहरू पनि भेटिनुहुन्न कांग्रेस जीवनमा। पार्टी कार्यालयका भित्रामा बाहेक पार्टीका दस्तावेज र नेता कार्यकर्ताका वाणीमा बिपी भेटिनुहुन्न। शान्ति-प्रक्रिया र संविधान निर्माणको चरण हुँदै नेपाली राजनीति यहाँसम्म आड्युगदा कांग्रेस र सिंगो नेपाली राजनीतिका लागि बिपीले सेटिड गरिएको राजनीतिक विचारधारा एवम् राष्ट्रिय एकता र मेलमिलापको नीतिलाई आजको कांग्रेसले अघोषित रूपमा पूरै परित्याग गरिएको छ। आज कांग्रेसमा बिपी, गणेशमान र किसुनीजीको चर्चा हुन्न। बिपी विचार र वित्तनमाथि चर्चा गर्नेहरू, राजनीतिमा बिपी विचारको सान्दर्भिकता अझै बढेको छ, कांग्रेसले बिपी विचार वा बिपीवाद छोड्नु गलत भयो, पार्टीले बिपीका सिद्धान्त र विचार अङ्गालैपैर्छ भनेर बोल्ने, चर्चा गर्न वा अभियान चलाउने कांग्रेसीहरू परम्परावादी, प्रतिगामी वा परिवर्तनविरोधी भनेर आरोपित एवम् अपमानित हुनुपर्ने अवस्था छ।

निश्चय नै विगत ४९ वर्षमा नेपाली राजनीतिमा अनेक आन्दोलन भए, राजनीतिक उथल-पुथल भए, र त्यसको जगमा टेकेर शान्ति-प्रक्रिया र संविधान निर्माणमा आर्थिक सहयोग गर्ने छिमेकी देश, मित्रात्मक र दाता एजेन्सीहरूले सद्भाव र सहयोगका नाममा नेपाली राजनीतिमाथि खुबै खेले। छिमेकी राष्ट्र, तिनका खुफिया एजेन्सी र दूतावासले आ-आफ्नो स्वार्थमा खुलमखुला चलखेल गरे। यसकै आडमा नेपाली जनतालाई नसोधी, जनतालाई कुनै निर्णय प्रक्रियामा सहमाप्ती नगराई जबर्जस्ती नेपाललाई धर्मनिरपेक्ष राष्ट्र घोषणा गरियो, संघीयता थोपरियो।

नेपालको राष्ट्रियता, अति संवेदनशील भूराजनीतिक अवस्था, हाम्रा मौलिक धार्मिक एवम् सांस्कृतिक परम्परा, हाम्रो वैभव र सम्पदाका रूपमा रहेको बहुजातीय, बहुभाषिक एवम् भौगोलिक विविधता र त्यसको जगमा खडा भएको हाम्रो आफ्नो मौलिक नेपाली पहिचानलाई बिल्कुलै पवाह नराखी नेता विशेषको राजनीतिक महत्वाकांक्षा र स्वार्थबाट प्रेरित भएर नेपाल राष्ट्र निर्माण गर्ने पुरानो शक्ति राजसंस्थालाई धोखाधडी र औद्योगिक बाटोबाट समाप्त गर्ने काम भयो। राजा ज्ञानेन्द्रको १९ माघको निरंकुश कर्मविरुद्ध पक्षिकार स्वयं आन्दोलनको अग्रमोर्चामा डटेर लडेको हो। शाहीकालमा पटक-पटक गरी ६ महिना प्रहरी हिरासत र जेलमा बसेको हो। पक्षिकार निरंकुश राजतन्त्रविरुद्ध आन्दोलनमा गएको थियो, राजतन्त्र अन्त्यका लागि होइन। तमाम कांग्रेसी निरंकुश राजतन्त्रविरुद्ध मात्र आन्दोलनमा होमिएका थिए, राजसंस्था अन्त्यका लागि होइन।

सात दलको गठबन्धन निर्माण हुँदा गरिएको २५हुँदै सहमति, नेपाली भूमि छाडेर भारतीय राजधानी दिल्लीमा सात दल र माओवादीबीच भएको १२ हुँदै समझदारी र सात दल र राजा ज्ञानेन्द्रबीच ११ वैशाख ०६३ मा भएको शाका सहमति (वैशाख ११ को शाही घोषणा नै सातदल र राजाबीचको साफा

सहमतिको दस्तावेज हो) लगायत कतै पनि राजसंस्था समाप्त गर्न सहमति वा सम्झौता भएको थिएन। यदि बन्दकोठामा कतै कुनै सहमति थियो भने पनि पुनर्स्थापित संसदले ४ जेठमा गरेको घोषणाले अब आइन्दा राजपरिवारका सदस्य पनि करको दायरामा आउनेछन् र अवदेखि राजाको पहिलो सन्तान छोरा वा छोरी जो भए पनि राजदरबारको उत्तराधिकारी हुनेछ भनेर घोषणा गरिरहनुपर्दैनयो।

राजसंस्थाको निरन्तरताको अवस्थामै पुनः स्थापित संसदले यो निर्णय गरेको थियो। पछि ०४७ सालको संविधानलाई असंघीयानिक तवरमा खारेज गरेर दुराशय र असंघीयानिक बाटोबाट गठन गरिएको अन्तरिम संसदले जनभावनाविपरीत निर्णय गर्दै गएका कारणले नै षड्यन्त्र र धोखाधडीको राजनीति अगाडि बढ्दो यो र देश आजको बुनाईपूर्ण संकटको अवस्थामा आइपुयो। शान्ति-प्रक्रिया र संविधान निर्माणको नेतृत्व गर्ने कांग्रेस आफ्ना संस्थापक नेता बिपीको विचार र वित्तनविपरीत गएके कारण सबै कथित परिवर्तन र उपलब्धि हासिल भएको भनिए पनि देशको भविष्य र प्रजातान्त्रिक आन्दोलन संकटको डिलमा उभिएको छ।

सामान्य रूपमा बाहिरबाट हेर्दा देशको राजनीतिलगायत सबै ठिकठाकसँग चलेको छ। देशमा शाप्ति स्थापना भएको छ। ठूला राजनीतिक परिवर्तन भएका छन्। संविधानसभाबाट जनताले आफ्ना प्रतिनिधिमार्फत संविधान बनाएका छन्। देश गणतन्त्र, धर्मनिरपेक्षता, संघीयता, समावेशिता, निश्चित निर्वाचन प्रणालीलगायत राजनीतिकारी परिवर्तन भएको भनिएको छ। संविधानअनुसार दुईपटक स्थानीय, प्रदेश र संघीय निर्वाचन सम्पन्न भई तीनै तहका सरकारले काम गरिरहेका छन्।

यतिका राजनीतिक विचारको चरण हुँदै नेपाली राजनीतिक शक्ति कांग्रेस, एमाले, माओवादी र तिनको नेतृत्वप्रति जनतामा किन चरम धूणा र निराशा फैलेको छ? संविधान निर्माण गर्दा जनभावनाको कदर नगरिएको, परिवर्तनकारी दलका नेता र कार्यकर्ता सत्तामा पुगेको देश र जनताको पक्षमा काम गर्नेभन्दा कुशासन र भ्रष्टाचारमा डुबेकै कारण दल, संविधान र राजनीतिक प्रणालीप्रति नै जनतामा वितृष्णा बढ्दै गएको हो। जनताको निराशा, वितृष्णा र यसले सिर्जना गरेको सन्नाटालाई नियालेर विचार गर्ने हो भने पछिलो राजनीतिक परिवर्तन र संविधान नै संकटमा पर्दै गएको देखिन्छ। आज नेपाली राजनीतिमाथि मडरिएको यस संकटको बादल बिपीले आफ्नो जीवन छँदै देखिसक्नुभएको थियो। बिपीले अहिलेका नेताले जस्तो आफ्नो राजनीतिक स्वार्थमा, प्रधानमन्त्री बन्ने दाउमा 'कांग्रेसले राजसंस्था फाल्ने उद्योग गर्नुहुँदैन'। भन्नुभएको थिएन। सन्तनेता कृष्णप्रसाद भट्टराई पनि बहुलाएर वा राजाको निगाहमा केही पाइन्छ कि भन्ने सोचेर बाँचुन्नेल राजसंस्थाको पक्षमा उभिनुभएको थिएन। तर, त्यसपछिका नेता नेपालको पहिलो राष्ट्रपति बन्ने लोभमा फसेर बिपीको चिन्तन र विचारविपरीत राजसंस्था फाल्ने उद्योगमा लागेको कारण कांग्रेस यो दयनीय अवस्थामा आइपुको हो।

बिपीको ४९औं स्मृति दिवसकैबीच एक वर्षपछि कांग्रेसको केन्द्रीय कार्यसमिति बैठक चलेको छ। पार्टीले बैठकमा पेस गरेको छलफलका एजेन्डा र त्यसमाथि कार्यसमितिका सदस्य र पदाधिकारीको विचार अभियक्तिले कांग्रेसको आन्तरिक समस्याको जड र देशको राजनीतिक संकटको गहिराइलाई छुन सकेको छैन। पार्टीभित्र छुट्टै रूपान्तरणको अभियान चलाउनेहरूले पार्टीमा पेस गरेको दस्तावेजले पनि राष्ट्रिय राजनीति र कांग्रेसको समस्यालाई पहिल्याउन त के? छुनसम्म सकेको छैन।

प्रजातान्त्रिक आन्दोलन र सिंगो शान्ति-प्रक्रियाको नेतृत्व गरेको गर्व गर्ने

कांग्रेसले आफैले सरकारको नेतृत्व गरेर पहिलो संविधानसभा निर्वाचनमा जनताले कांग्रेसलाई पहिलो पार्टी नबानाए पनि ठूलो पार्टी त बनाउनपर्न हो नि? किन २४० सिटमा केबल ३६ सिट मात्र दिएर कांग्रेसलाई दण्डित गरे? त्यसको समीक्षा कांग्रेसले कहिल्यै गरेन।

दोस्रो संविधानसभा निर्वाचनमा कांग्रेस सबैभन्दा ठूलो पार्टी भएकै कारण हामीले देशलाई संविधान दियौं, संघीयता, धर्मनिरपेक्षता, गणतन्त्र, समावेशिता र मिश्रित निर्वाचन प्रणालीलगायत राजनीतिक विचारको विवरण गर्ने विषय।

● ● ●
निर्वाचनपछि पहिलोपटक बसिरहेको केन्द्रीय कार्यसमिति बैठकले पछिल्ला स्थानीय, प्रदेश र संघीय निर्वाचनको समीक्षा गर्ने विषय बैठकको एजेन्डासम्म बनाउनैन भने पार्टी नेतृत्व र वर्तमान कार्यसमितिका आशा राख्ने ?

● ● ●

कार्यसमिति बैठकको एजेन्डासम्म बनाउनैन भने पार्टी नेतृत्व र वर्तमान कार्यसमितिका आमप्रजातन्त्रवादी र कांग्रेस कार्यकर्ताले के आशा राख्ने ?

विगतमा कांग्रेसको इतिहास उज्यालो हुनुको कारण राम्रो नीति, सिद्धान्त र उच्च नैतिक छवि भएका कुशल नेतृत्व र असल कार्यकर्ता परिक्ति हुन्। आज पार्टीको ती सबै उज्यालो पक्षलाई नेतृत्वको सत्ता र शक्तिको भोक्ता चकनाचुर पारिएको छ। पार्टी नेतृत्वमा उच्च नैतिक छविको अभाव छ। नेतृत्व अलोकप्रिय छ। नेतृत्वमा बसेकाको भ्रष्टाचारमा नाम जोडिएर आउँछ। कार्यकर्तापति आदर्श र निष्ठावान् छैन। पहिलो संसदीय निर्वाचनमा नराम्रोसँग

केवल सत्ताको स्वार्थमा प्रचण्डसँग गल मिलाउने कांग्रेसको नीति र सिद्धान्तबारे यो सानो आलेखमा खोइ थप के कुरा गर्नु?

आज कांग्रेस इतिहासको सबैभन्दा कठिन र संकटको डिलमा उभिएको छ।

कांग्रेस देशको प्रमुख प्रजातान्त्रिक शक्ति मात्र नभई यो देशको प्रमुख राष्ट्रवादी शक्ति पनि हो। कांग्रेसको प्रजातान्त्रिक एवम् राष्ट्रवादी छवि दुवै भएको छ।

● सिटिजन्स बैंकले गच्छो थप दुई रेस्टुरेन्टसँग छुट सम्झौता

सिटिजन्स बैंक इन्टरेसनल लिमिटेडले आफ्ना कार्डवाहक ग्राहकलाई छुट प्रदान गराउने उद्देश्यले दुईवटा रेस्टुरेन्टसँग सम्झौता गरेको छ। बैंकले काठमाडौंको टांगालमा रहेको अप्रिक्स क्याफे, ठमेल, पोखरा र सानेपामा आउटलेट हरेको मोमोतारु

रेस्टुरेन्टसँग सम्झौता गरेको हो।

सम्झौताअनुसार सिटिजन्स बैंकका कार्डवाहकले अप्रिक्स क्याफे ५ प्रतिशत छुट पाउने जनाइएको छ। त्यसै, मोमोतारु रेस्टुरेन्टका ठमेल, सानेपा र लेकसाइड पोखरा आउटलेटमा १५ प्रतिशतसम्पर्को छुट पाउने बैंकले जनाएको छ। यस किसिमको सहकार्यबाट बैंकका ग्राहकहरू लाभान्वित हुनुकासाथै नगद कारोबारबाट डिजिटल कारोबारतर्फ उत्प्रेरित हुने बैंकले विश्वास व्यक्त गरेको छ।

बैंकले हाल देशभरमा एक सय ८८ शाखा, एक सय ४७ एटिएम तीन विस्तारित काउन्टर र १७ वटा शाखारहित बैंकिङ एकाइमार्फत सेवा दिइरहेको जनाएको छ।

● आइएमई लाइफका कार्यालय प्रमुखहरूलाई तालिम

आइएमई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेडले आफ्ना नेपालभरका क्षेत्रीय शाखा-उपशाखा कार्यालयका प्रमुखहरूका लागि सम्पति शुद्धीकरण तथा आतंकवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारणसम्बन्धी एकदिने तालिम प्रदान गरेको छ।

कम्पनीका करिब एक सय ३० जना कर्मचारीलाई नेपाल बिमा प्राधिकरणका उपर्याप्त छवियाले उपर्याप्त विश्वास व्यक्त गरेको छ। तालिममा सम्पति शुद्धीकरणको परिभाषा, कानुनी संरचना, सम्पति शुद्धीकरण निवारण किन गर्ने, सम्पति शुद्धीकरणको लक्ष्य, आतंककारी कार्यालय सकलित कालो धनलाई बिमा क्षेत्रको माध्यमले सेतो धन कसरी बनाइन्छ, खास कारोबारमा विशेष ध्यान दिनुपर्ने, वित्तीय जोखिमकानको चरण, कम्पनीको भूमिका, कारबाही तथा सजायलगायतका विषयमा प्रशिक्षित गरेको कम्पनीले जनाएको छ।

कार्यक्रममा कम्पनीका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत कवि फुँयाल, प्रमुख सञ्चालन अधिकृत दिनेश अमात्यसहित केन्द्रीय कार्यालयका सम्पूर्ण विभागीय प्रमुखको समेत तालिममा सहभागिता रहेको जनाइएको छ।

● जिडब्लुएमको इलेक्ट्रिक गाडी किन्न एभरेष्ट बैंकको सस्तो कर्जा

एभरेष्ट बैंकले जिडब्लुएमको गाडी खरिद गर्न सस्तो व्याजदरमा कर्जा दिने भएको छ। बैंक र जिडब्लुएम गाडीको नेपालका लागि आधिकारिक विक्रेता भिजी इम्पेक्स प्रालिकाच कर्जा लगानीसम्बन्धी सम्झौता भएको हो।

बैंकले आइसिई सवारीसाधन हाभल जोलायन, हाभल एवं, पावर र विगल तथा इलेक्ट्रिक गाडी ओरा ०३ लगायतका विभिन्न प्रकारका सवारीसाधनको वित्तीय (फाइनान्सिङ) सुविधाका लागि सम्झौता गरेको जनाएको छ। सम्झौतामा भिजी इम्पेक्स-जिडब्लुएम नेपालका भाइस-प्रेसिडेन्ट रूपेश शर्मा भट्ट र बैंकका उपमहाप्रबन्धक गौरव कुमारले हस्ताक्षर गरेको जनाइएको छ।

सम्झौताअनुसार बैंकले अधिकतम सात वर्ष ८० प्रतिशत सम्पत्ति ऋण उपलब्ध गराउने उल्लेख छ। तीन वर्षसम्पर्को कर्जा अवधिका लागि, न्यूनतम प्रभावकारी व्याजदर १० दशमलव ८० प्रतिशत रहने बैंकले जनाएको छ। इलेक्ट्रिक गाडीका लागि बेस

रेटमा दुई प्रतिशत मात्र थप गरेर कर्जा प्रदान गर्न जनाइएको छ। त्यसै, आइसी मोडेलका गाडीका लागि व्याजदरमा २ दशमलव ५० प्रतिशत मात्र प्रिमियम थप गर्न सक्छ छ।

● सानिमाको बैंक ग्यारेन्टी अब अनलाइनबाट

सानिमा बैंकले आफ्ना ग्राहकका लागि अनलाइन बैंक ग्यारेन्टी (जमानत) सेवाको सुरुवात गरेको छ। यो सुविधाअन्तर्नाली ग्राहकहरूले बैंकको आधिकारिक वेबसाइटमा उपलब्ध अनलाइन पोर्टलमार्फत बैंक

ग्यारेन्टीको आवेदन दिन सक्नेछन्। त्यसपछि बैंक ग्यारेन्टी (जमानत) प्रक्रिया पूरा भएको सूचना आवेदकले इमेलमार्फत प्राप्त हुनेछ।

उक्त सूचना प्राप्त गरेपश्चात सम्बन्धितले सकल आवेदनसहित बैंकको काउन्टरबाट बैंक ग्यारेन्टी (जमानत) सकलन गर्न व्यवस्था मिलाइएको बैंकले जनाएको छ। आवेदनमा कुनै समस्या भएमा कारणसहित इमेलमार्फत समयमै सूचना पठाइने बताइएको छ।

यस प्रविधिबाट ग्राहकहरूलाई छिटो, छरिटो र भन्फटरहित सेवा प्रवाह गर्न मदत पुग्ने बैंकले विश्वास व्यक्त गरेको छ। सानिमा बैंकको सातै प्रदेशमा एक सय ३२ वटा कार्यालयहरू र एक सय २३ वटा एटिएम सञ्जालहरू रहेका छन्।

● मुर्तिनाथ विकास बैंक चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाद्वारा चौथोपटक पुरस्कृत

नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्था (आइक्यान)ले हरेक वर्ष नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान (एनएफआरएस) प्रणालीअन्तर्गत प्रदान गर्दै आएको राष्ट्रिय उत्कृष्ट वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत पुरस्कारमा वित्तीय क्षेत्रकर्त आर्थिक वर्ष ०७८/७९ का लागि मुर्तिनाथ विकास बैंक 'गोल्ड अवार्ड'बाट सम्मानित भएको छ।

यो पुरस्कारबाट मुर्तिनाथ विकास बैंक आर्थिक वर्ष ०५५/५६, ०७६/७७, ०७७/८८ र ०७८/७९ गरी लगातार चौथोपटक पुरस्कृत भएको हो। आइक्यानले बैंकिंग प्रिजेन्टेड एनुअल रिपोर्ट अवार्ड विभिन्न चार विधामा प्रस्तुत गरेको थिए।

विधाहस्मा बैंकिंग क्षेत्र (वाणिज्य बैंक समूह), वित्तीय क्षेत्र (अन्य सम्पूर्ण वित्त कार्य गर्ने कम्पनीहरू), शक्ति र ऊर्जा क्षेत्र तथा निर्माण क्षेत्र रहेका छन्। विकास बैंक र वित्त कम्पनीहरूसम्बन्धी विकास बैंकले वित्तीय क्षेत्र विधाको सर्वोक्तु पुरस्कार प्राप्त गरेको हो।

गत शुक्रबार काठमाडौंमा आइक्यानले संस्थाको नविर्वाचित अध्यक्ष र उपाध्यक्षको शपथग्रहण समारोहमा उक्त पुरस्कार प्रदान गरेको थिए। उत्कृष्ट वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गरेबापत बैंकलाई दिइने उक्त पुरस्कारलाई अति प्रतिष्ठित पुरस्कार मानिने गरिएको छ।

● कुमारी क्यापिटल पनि अब नेसनल पेमेन्ट स्विचमा

कुमारी क्यापिटल लिमिटेड नेसनल पेमेन्ट स्विच (एनपिएस)मा आबद्ध भएको छ। आफ्नो भुक्तानीसम्बन्धी कारोबारलाई नेपाल किल्यरिड हाउस (एनसिएचएल)को भुक्तानी प्रणालीहरू प्रयोग गरी डिजिटल माध्यमबाट भुक्तानी गर्न सक्ने व्यवस्था लागू गर्न एनपिएसमा आबद्ध भएको हो।

यसका निर्मित कुमारी क्यापिटलका तर्फबाट संस्थाका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत पुष्प शर्मा र एनसिएचएलका तर्फबाट संस्थाका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत नीलेशमान सिंह प्रधानले सम्झौतापत्रमा हस्ताक्षर गरेको छन्।

उक्त सम्झौतापश्चात् कुमारी क्यापिटलका आन्तरिक प्रणालीलाई एनसिएचएलको नेसनल पेमेन्ट इन्टरफेस (एनपिआई)सँग जोडी विभिन्न भुक्तानी तथा लगानी प्राप्त गर्ने कारोबारहरू गर्न सक्ने

कपोरेट

साथै क्यापिटलका डिमिडेन्ड भुक्तानी, तलब, भेन्डर भुक्तानीलगायतका विभिन्न प्रकारका भुक्तानीसम्बन्धी कारोबारहरू आफ्ना तथा लाभग्राहीहरूका बैंक खाताहरूबीच सोभै गर्न सक्नेछ। पहिले चरणमा क्यापिटलका एकाइनीहरूले एसआइपीमा आफ्नो मासिक वा त्रैमासिक लगानी गर्न र अन्य विभिन्न सेवाहरू पनि थपिनेछन्। एनसिएचएलका विभिन्न भुक्तानी प्रणालीहरूको एकीकृत इन्टरफेसको रूपमा विकास गरिएको एनपिआईमा हाल ५५ सदस्य बैंक वित्तीय संस्थाहरू आबद्ध छन् भने प्रेसपी-प्रेसओ, रेमिटेन्स कम्पनीहरू, मर्चेन्ट बैंक, सरकारी तथा अर्धसरकारी संस्थाहरूले इडाइरेक्ट/प्राविधिक सदस्यका रूपमा आबद्ध छन्।

● हिमालयन डिस्टिलरीले पायो उत्कृष्ट वार्षिक वित्तीय प्रतिवेदन अवार्ड

हिमालयन डिस्टिलरी लिमिटेडले उत्पादन क्षेत्रको 'उत्कृष्ट वार्षिक वित्तीय प्रतिवेदन-२०२२' अवार्ड प्राप्त गरेको छ। नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्था (आइक्यान)ले आर्थिक वर्ष २०२१/२२ मा प्रकाशित वार्षिक प्रतिवेदनका आधारमा उत्पादन क्षेत्रको उत्कृष्ट वित्तीय प्रतिवेदन-२०२१ अवार्ड कम्पनीलाई प्रदान गरेको हो। अर्थमन्त्री डा. प्रकाशशरण महत्त्वले हिमालयन डिस्टिलरीका प्रमुख वित्तीय प्रतिवेदनका वित्तीय प्रतिवेदन गर्ने उनीहरूले उत्कृष्ट वित्तीय प्रतिवेदन गर्ने उनीहरूले प्रस्तुत गरेको छ। तेस्रो स्थान प्राप्त गर्ने 'बायो-इन्जिनिअरिंग' टिमले ५० हजार रुपैयाँ प्राप्त गरेको उल्लेख छ। तेस्रो स्थान प्राप्त गर्ने 'बायो-इन्जिनिअरिंग' टिमले ५० हजार रुपैयाँ प्राप्त गरेको जनाइएको छ। उनीहरूले वातावरणमैत्री सफाइका उत्पादनबाट विचार प्रस्तुत गरेको कलेजले जनाएको छ। टिबिसी स्टार्टअप फेर्स्ट देशभरका विद्यार्थीका लागि आफ्नो उद्यमशील विचार प्रस्तुत गर्ने उनीहरूले उत्कृष्ट वित्तीय प्रतिवेदनका वित्तीय प

